

TI přináší unikátní informace o financování volebních kampaní. Monitorovala 134 kandidátek do krajských zastupitelstev a 175 kandidátů do Senátu ČR

Minuty TI: David Ondráčka a Petr Vymětal – Transparentní volby 2016 | zdroj: TI

Praha 21. září 2016 - Transparency International (TI) monitorovala financování podzimních volebních kampaní politických stran či hnutí a kandidátů do krajů a senátu. Díky našemu tradičnímu projektu Transparentnivolby.cz přinášíme veřejnosti objektivní a nezávislé hodnocení celkem 309 subjektů, na základě 8 kritérií transparentnosti. Pro lepší přehlednost udělujeme kandidátům známky od 1 do 5 jako ve škole.

Proč monitorujeme

TI v těchto volbách neporovnává průhlednost stran na centrální úrovni, ale nabízí hodnocení jednotlivých krajských kandidátek a jednotlivých uchazečů o post v Senátu ČR.

„Podle našeho kvalifikovaného odhadu se v letošních kampaních utratí kolem půl miliardy korun. Má tedy smysl dívat se politikům pod prsty a tázat se, odkud se tyto peníze berou a kam putují,“ říká David Ondráčka, ředitel TI.

TI proto nabízí přehledné informace o tom, jak kandidáti získávají finance na své kampaně, kdo stojí za jejich politickým marketingem a za co se tyto peníze utrácejí. Monitorovací tým sledoval například dostupnost údajů o struktuře příjmů a výdajů, srovnával je s daty na

„Hlíkáme veřejný zájem, hájíme efektivní a odpovědnou správu země.“

transparentních účtech a mj. se písemně dotazoval kandidátů na složení jejich volebních štábů (viz Kritéria hodnocení). Výstupní servis dává voličům šanci posoudit otevřenost svého potenciálního zastupitele. Naše výstupy mají kandidáty podnítit k „zprůhlednění“ ještě v průběhu této kampaně, a proto je zveřejňujeme už nyní. Věříme, že pokud si kandidát v rámci předvolebního boje počíná čistě a transparentně, bude se tak chovat i v případě svého zvolení.

„Hodnotíme pouze informační otevřenost kandidátů, nikoliv jejich názory nebo jednání,“ říká k účelu projektu Petr Vymětal z VŠE, spolupracovník TI. **„Naším cílem je učinit z dostupnosti údajů o financování předvolebních kampaní normu a standard, nikoliv výjimku.“**

Problémové okruhy

Absence legislativy

Letošní volby jako poslední probíhají podle starých pravidel (před účinností nové legislativy týkající se financování stran). Zatím nám chybí úřad pro přezkum finančních toků, neexistují finanční stropy pro kampaň, strany nemají povinnost publikovat úplnější výroční zprávy. Tím spíše je třeba na průběh voleb dohlížet a tlačít je k transparentnosti.

Podle našich dat centrály politických stran často netuší, kde bere krajská pobočka peníze na kampaň svých kandidátů.

Jejich dohled končí u zaslání „centrálního“ příspěvku, a během kampaně nemají prakticky žádné informace, odkud získávají jejich krajské organizace peníze. Pokud to zjistí, pak až dlouho po volbách nebo při zpracovávání výročních zpráv. Riziko podezřelých sponzorů je tu poměrně vysoké. **„Financování stran na nejnižší úrovni je zahaleno hustou mlhou a je otázkou, do jaké míry je centrála strany, i kdyby stokrát chtěla, schopna kontrolovat finance svých místních poboček,“** vysvětluje Petr Vymětal.

Transparentní účty se využívají velmi nedostatečně.

Jsou totiž obvykle vedeny pouze centrálně, mnohdy bez odlišení transakcí na kampaň a na běžný provoz, jsou nepřehledné, chybí na nich popisy pohybů, a tento nástroj tak u některých stran neposkytuje ani obecný obrázek o příjmech a výdajích. Dokonce nepadá shoda v tom, jakému režimu zveřejňování pohybů na účtu vůbec odpovídá kouzelné slůvko „transparentní“. **„Rovnitko mezi transparentním účtem a transparentní kampaní ani zdaleka neplatí,“** vysvětluje David Ondráčka.

Zatloukat, zatloukat, zatloukat...

„Kandidáti se často zdráhají zveřejnit spolupracující PR a reklamní agentury nebo členy svého volebního týmu. Absurdně argumentují obchodním tajemstvím a konkurenčním bojem. Voličům pak říkají, že nemají co tajit. Nikdo po nich přitom nechce detailní marketingový plán nebo předvolební strategii, jen vědět, s kým spolupracují. Je to tím úsměvnější, že jiní kandidáti naopak svůj tým prezentují velmi hrdě,“ dodává Ondráčka.

„Hlíkáme veřejný zájem, hájíme efektivní a odpovědnou správu země.“

Další informace

Monitoringu financování předvolebních kampaní se TI věnuje již od roku 2012. Hodnotili jsme prezidentské volby, volby do Poslanecké sněmovny 2013, do Evropského parlamentu a komunální volby v roce 2014. Věříme, že kontinuální nezávislý dohled přispívá k vyšší míře otevřenosti politických kampaní v České republice. Zvažujeme monitoring i příštích sněmovních a prezidentských voleb. **Kompletní výsledky a evaluaci si můžete prohlédnout na stránce www.transparentnivolby.cz.**

Tento projekt podpořila také široká veřejnost v rámci crowdfundingové sbírky na stránkách Hithit.com. Všem podporovatelům děkujeme!

Kontakty pro média

David Ondráčka, ředitel TI, e-mail: ondracka@transparency.cz

Petr Vymětal, VŠE a TI, e-mail: petr.vymetal@vse.cz

Užitečné odkazy

[Hodnocení krajské volby](#)

[Hodnocení volby do Senátu](#)

[Web Transparentní volby](#)

[Kritéria hodnocení](#)

[Minuty TI: David Ondráčka a Petr Vymětal – Transparentní volby 2016](#)

Transparency International

Transparency International Česká republika (TI ČR) je nevládní nezisková organizace, jejímž posláním je mapovat stav korupce v České republice a svou činností aktivně přispívat k jejímu omezování. Náš skromný tým dokáže ušetřit miliardy korun z veřejných rozpočtů. transparency.cz

Jsme součástí mezinárodní sítě nevládních organizací Transparency International (TI). TI je jedinou mezinárodní nevládní organizací zaměřenou na problematiku korupce a vytváření protikorupčních programů, do nichž se snaží zapojovat občanskou společnost, podniky i vládní instituce. Byla založena v roce 1993 se sídlem v Berlíně a dnes čítá více než 100 národních poboček po celém světě. transparency.org